

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELEVEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. szám.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

Társzerkesztő: IFJ. WAGNER ANTAL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára: 4 fillér

A rendőrség szervezésére

pénzt hozott a városhoz a posta. A kormány tízezer koronát utalványozott ki Baja városnak abból a célból, hogy ezzel az összeggel szervezze, javítsa a városi rendőrséget.

Tízezer korona nem nagy összeg erre a célra. Szinte elenyészően kevés. Anynyira kevés, hogy vele alig alig lehet valami nagy szervezési munkához fogni és legfeljebb arra lehet felhasználni, hogy a legkiválóbb hiányokat és hibákat pótolják. Hiány és hiba pedig van a mi rendőrségünknel bőségesen. A legnagyobb az, amelyből aztán minden egyéb más baj származik. A lehetetlenül alacsony létszám. A csendőrség mellett hat főből áll a bajai rendőrség létszáma. Mihez lehet ennyi emberrel fogni akkor, amikor ezekre az emberekre annyi munka hárul, amennyi még egyszer annyi embernek is nemcsak elég, hanem sok is volna. Minthogy pedig fizikai lehetetlenség, hogy egy ember egyszerre kétfelé teljesítsen szolgálatot csak természetes, hogy bizonyos szolgálati ág elhanyagoltatik és ezt a köz szenvedni meg.

Az eddigi túlterhelt munkaanyaghoz most egy újabb is szegődött. A belügyminiszter leiratában megtiltotta, hogy a csendőrség a hajónál és a vasutnál szolgálatot teljesítsen. Ennélfogva most már két ember megint el van vonva közbiztonsági és nyomozási szolgálatról.

Igaz, hogy a hajóállomások nincsenek Baja város területén és át lehetne azt hárítani az ottani rendőri szolgálatot a szomszédos Bajaszentiván községre,

de ennek is csak a város közönsége inná meg a levét.

A dolog ugyanis úgy áll, hogy az állomáson csak bajai utasok fordulnak meg és ha ott szentistváni rendőrség teljesítene szolgálatot, a legkisebb kihágási ügyben is futkoshatna a bajai ember a szomszéd községbe. Ennek elkerülése végett nincsen más hátra, mint hogy a hajónál a bajai rendőrség teljesítsen szolgálatot

Mindezek az okok szinte parancsolóan teszik szükségessé, hogy a rendőrség létszámát legalább három fővel szaporítsák. A kormány leirata ezt nemcsak lehetővé teszi, hanem szinte meg is kívánja. A leiratban ugyanis meghatározza, hogy a pénzből 1) a rendőrlégénység fizetését és lakáspénzét kiegészítsék úgy, hogy a kezdő fizetés 700, a végső fizetés 1100 korona, az altisztek kezdő fizetése 1100 és 1400 végső fizetés legyen 2) Nyolcszáz korona fordítandó az oktató tiszt céljaira, aki ezen a pénzen a Budapesten szervezendő rendőrségi tanfolyamon vesz részt, 3) hatszáz korona álljon a rendőrség részére rendelkezési alapra, 4) minden tízezer lélekre 1—1 detektív alkalmazandó. A fennmaradó összeg a rendőrség szervezésére fordítandó. Ha a rendőrségnél erre a pénzre már nincsen szükség, akkor bármily városi célra fordítható.

A fent elmondottak után aligha lesz ember, aki nem első sorban a rendőrség létszámának szaporítására kívánná fordítani a fennmaradó pénzt, mert egy városban talán nem lehet azon vitatkozni, hogy a köz és vagyonbiztonság a legesleges városi érdek.

Soroznak!

A véderőtörvény határozatai szerint a szokásos évi sorozások országsszerte megindultak. Vidékünkön is sor alá állítják az ifjúságot, akikre aggódó szemmel néznek különösen most a szülők, mikor a most sor alá kerülő generációban látják a legközelebbi idők tűz elé kerülő emberanyagát.

A katonai sorozások orvosi vizsgálatai szociológiai szempontból is nagy jelentőségi aktusok és ez alkalommal, midőn ezt a kérdést felszínre vetjük, még nem ismerjük a most kezdődő sorozások számszerű eredményeit, de már is halljuk a panaszokat, hogy sok helyen alig van kit sorozni, más helyütt pedig a sorozások eredménye egészségügyi szempontból nem megfelelő.

Az ország fiatal nemzedéke kerül s most lefolyó hetekben szakszerű egészségügyi felülvizsgálat alá egyáltalán nem lehet érdektelen az, hogy ezt az ügyet beható megbeszélés tárgyává tegyük, mert a lefolytatandó sorozások tanúságai felett nem lehet és nem szabad a multakéhoz hasonló röviden elalkulnunk.

Megállapítható, hogy Magyarország egyik-másik vidékén a sorozás kötelezettek elmaradnak. Oka legtöbbször az, hogy az illető állításköteles már Amerikában üdül és eszé ágában sincs a sorozó-bizottság felhívásának eleget tenni. Ezt a jelenséget különösen az ország északi vidékein észlelhetjük, ezeknek az elmeneküléseknek az okai és okozatai már elég bőven letárgyalták a sajtó hasábjain, nincs mit hozzáfűzni, csak meg kell állapítani, hogy ennek a jelenségnek az okozója: közgazdasági körülményekben rejlik.

A másik körülmény azonban már jobban érdekeli bennünket, az a tény tudnillik, hogy az előállítottak között az orvosi felülvizsgálat némely vidékeken igen kevés százalékot talál a fegyver alá alkalmasoknak. A hivatalos irások egyszerűen csak konstatálják ezt a körülményt, mert hiszen a sorozó bizottságok feladata nem is az, hogy alkalmatlanok alkalmatlanságainak, okait kutassák, hanem csupán az, hogy az alkalmasokat válogassák ki a honvédelem céljaira.

Kékkő, rézkénpor, kénmáj és raffiaháncs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban.

Rézkénporló,
szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánnaival, tökéletes berendezéssel,
Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű. (Napjegyű.)

Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN.

Tulajdonképen e kérdés körül volna egy tiszteltetjes javaslatunk.

A hivatalos katonai sorozó bizottság kíséretében mindenütt részt vesz a sorozásokon a közigazgatási bizottság képviselője is, kinek talán lehetne, sőt kellene is az alkalmatlannak talált anyag alkalmatlansági okainak kutatásába belebojcsítkozni. Nem lehet ugyan is az ország közigazgatása előtt annak a ténynek megállapítása, hogy egyik, vagy másik járásban mily oknál fogva alkalmatlan az ifjuság a fegyverviselésre. Kell, hogy a közigazgatási hatóság részéről jelenlevő szakember, az az orvos figyeimét erre is kiterjessze. Megkellene ugyanis állapítani azt, hogy például a vidékünkön alkalmatlannak talált ifjuság nem-e tudóvszre való hajlam? nem-e más vérbetegségek következtében nem soroztatott be és ez esetben az okot is így megállapítva mindenesetre a közigazgatási hatóságoknak lenne feladatuk a járás területén azok eredőjével szemben a legerőteljesebb küzdelmet felvenni.

Sajnos a multban láttuk ugyan hiteles és hivatalos kimutatásokat arról, hogy a sorozás az alkalmasok tekintetében milyen eredménnyel járt, de az itt felvetett gondolat tekintetében ugyancsak semmiféle kezdeményezésről nem hallottunk a multban, már pedig ebben a tekintetben igazán kíváncsiak lennénk a katonai sorozó bizottságokkal karöltve működő egészségügyi szakteknitelyeink szerzett tapasztalataira és egybegyűjtött megfigyeléseikre.

Közigazgatási hatóságainknak különösen pedig sorozó bizottságaink polgári részvevőinek hívjuk fel a figyelmét erre a szociológiai feladatra, mert ha megismerjük a sorozó járásaink alkalmatlannak talált ifjusága körében azokat a bajokat, amelyek besoroztatásukat lehetetlenné tették, ezzel a körülménnyel egyidejűleg körülbelül megkaptuk az utmutatást arra is, hogy a népszegezés és hygienik tekintetében mi lesz a közeljövő legfontosabb feladata, a felmerült és tapasztalt okok végleges megszüntetése érdekében.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. március 18.

A háboru.

Szófiából jelentik, hogy bolgár részről minden órában várják Drinápoly kapitulálását. Az események a kapitulációt megérlelték és éppen ezért előlítottak az általános rohamtól.

Belgrádban tömegesen szabadságolják a tartalékos katonákat.

Franciaország fegyverkezik.

A francia kamara nemzeti védelemre 400 millió frankot szavazott meg.

Rálöttek egy személyvonatra.

Tegnap este a budapesti Népligetnél rálöttek a személyvonatra. Szerencsére olyan kocsiszakaszba furódott be a golyó, amely üresen állott és így senkiben sem okozott kárt. A tetteseket keresik.

A belga szocialisták

április 14-ére proklamálják az általános sztrájkot

A községi törvény

reviziójára vonatkozó javaslatot fog a kormány május hó 5-én a képviselőház elé terjeszteni.

NAPIHIREK.

Tajtéknöz düh

és sápadozó irigység, meg nem tudom én mi minden csunya tulajdonság sohasem irányítja a tollunkat. Mi mindig a tárgyilagosság terén mozgunk és minden dologban csak a közérdeket tartva szem előtt, szólunk a közügyekhez.

Ez tart bennünket vissza attól, hogy megadjuk a méltó választ arra a kirohanásra, amely a mi minapi teljesen higgadt és tárgyilagossá cikkünkre következett.

Elvégre a publikum nem azért tartja a helyi lapokat, hogy azokban veszekedést és öndicsériádákat olvasson. Tehát rövid megjegyzésünk ez: Fentartjuk azon állításunkat, hogy a mi tárgyilagos bírálatunkról azt állították, hogy az semmi egyéb, mint kellemetlenkedni akarás, amíg a munkapárt hivatalos organumában, hetet-havat összehordó, helyielyel közel szinte érthetetlen szörszálhasogató és minden pozitív hozzáértésnélkülözö, gánccsokozó, a tanácsnak szánt szándékkal és éppen akkor ok nélkül kellemetlenkedni akaró cikkeket megjegyzés nélkül hagyták. Vagy talán az volt a válasz?

F. K.

Meghívó. A »Miasszonyunkról nevezett szegény Iskolánékné Intézete« 1912-ik évi március hó 24-én, 25-én és 26-án jótékony-célra színielőadást rendez. Színe körül a »Vesztaszűz és a szobaleány.« A színjáték előtt Eckert Julia előadja Auguste Pacher »Vision du paradis« című mazurkáját. A felvonások közt pedig lesz egy négykezes zongora darab Verdítől. Előadják Közel Margit és Márta. Egy ének, meg Prohászka darab, melyet Vagner Honka ad elő. A színdarabban játszik a féléváros intelligenciájának reménysége. Előreláthatólag szép sikere lesz a daraboknak, ugy a darabok, mint a diszletek

elsőrendű látványossággá avatják a fáradszatlan Tisztelendő Némik munkáját. Számozott jegyek előre válthatók az intézetben és az elárusítással megbízott leánykánál. Helyárak: I-ső hely 2 korona, II-ik hely 1 kor. 60 fill. III-ik hely 1 korona.

Házasságok. Balázs Jenő szabadkai kereskedő f. hó 24-én délután 1 órakereskedő üggyi miniszter előléptette Király Géza bajai postatisztet. Csakhogy nem, mint megírítik segedelennőre, hanem ellenőrré lépett elő Király Géza.

Helyreigazitás. Lapunk egyik legutóbbi számában megirtuk, hogy a kereskedelem-üggyi miniszter előléptette Király Géza bajai postatisztet. Csakhogy nem, mint megírítik segedelennőre, hanem ellenőrré lépett elő Király Géza.

Künevésés. Mayer Jánost, a bajai rendőrség régi e derék altisztjét a megüresedett őrmesteri állásra nevezték ki.

Football. A bajnokinak publikált vasárnapi football-matsch a Zombori S. E. lemondása folytán elmaradt. Helyette a B.S.E. bajnoki és II-ik csapata tartott barátságos mérkőzést, melynek eredménye 14:0 (5:0) a bajnok csapat javára. Ebből Pap — aki igen szép játékot produkált — 6, Ripka 2, Nyiraty 3 és Pock 3 goalt löttek. Bajnok csapatunk tetemesen megerősödött, jó erők kerültek össze, megvan az anyag, csak formába kell önteni, mert hát az a sokat emlegetett technika, helyezkedés — ami egyik csapatnál sem volt meg — mind a forma rovására vannak; mester kell ide, trainer, aki ezekre megtanít, a jó anyagot jó formába önti. A játékosok közül jó volt Marosi, különben az egész fedezetsor erős gát az ellenfelek, Timpauer, Ripka, Pock sokat javultak Nyiraty, Berta, Haut. Nem igen brillirozott Nagy kapus, annál jobb volt Szatmári ugyanezen szerepben. — Az első félidő utáni szünetet hosszú távfutással töltötték ki. Indultak: Kovács Fischer és Schauer. Első lett Kovács, aki a kb 14 kilométer utat 10 perc 34 mperc alatt tette meg, szép egyenletes tempót tartva az egész idő alatt.

Rum és likör készítése házilag 50—100 százalék megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likör-eszenciákkal otthon készíttik a rumot és liköröket. Számítalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőknek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

„Robúr” Világot hódít!

Magyar gyártmány

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet (Központi Szálló épületben) újonnan átalakítottam és saját készítményű cipőimmel dusan felszereltem. — Ugyisint abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű „Robúr” cipőket Baja és környékére az egyedélárusítást megszereztem. A „ROBUR” cipők az eddigi összes gyártmányokat felülmulják.

Megérkeztek a tavaszi udonságok. „Robur”-cipők a legkényesebb igényeket kielégítik

Robúr-cipő

formája, finomsága és tartóssága utolérhetetlen.

Kapható: SZILÁGYI SÁNDOR cipő-üzletében, Füzlet BAJA, (a „Központi” épületben) Fiókület Bátaszéken.

Tavaszi mosolyog a zöld halmokon

Az egész világ örül az esztendő megfiatalodásának. De egy időszak sem veszedelmesebb az egészségre nézve, mint a tavasz, mert akkor kell csak igazában óvakodni a meghűléstől! El is lehet háritani, ha érzékeny emberek sétatájukra mindig magukkal visznek Fay-féle valódi sodeni ásványpasztillát és utasítás szerint használják. Egy doboz ára csak 1.25 kor. — Vigyázzon azonban a Fay néve és utánzatot utasítson vissza. További ismertetőjel: Sodeni község polgármesterének hivatalos igazolása az ellenőrző papírosszállagon.

Legolcsóbb**bevásárlási forrás**

fűszer-árak, cukor, kávé tea, likörök, husvéti dísztojások és cukorkák, játékok, babák, football és gummilabdák, gazdasági és kerti magvak részére.

Nagy választék grammophonok és grammophon lemezekben. Használt lemezek átcserélése jutányos árban.

Lerakat Mayerfi Zoltán-féle kecskeméti kénmáj és kecskeméti porból, kékkő és raffia-háncs

Somorjai Ferencnél, Baja
Szegedi-ut 9. a vasut közelében.

Elsőrendű porosz fűtő-szén

jutányos áron kapható:

KRAUSZ KÁROLYNÁL

Árpád-utca 1. Sugovica-parti szenttelep.

KRISTÁLY forrásásványvíz.

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer- és csomagolóüzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. — Főraktár:

Wagenblatt és Henerári cégnél
Baja.

Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalat Rt. Bpest (Buda.)

Szőlőoltványok

Ajánlom teljes szavatosság mellett fajtiszta egy és két éves gazdag gyökerzetű szokványminőségű fásoltványaimat a legjobb bor- és csomagefajokban. Közöttük „Kreaca” (Bánati Rizling) a legkitűnőbbnek bizonyult és rendkívül bőtermő borszőlő és „Muscat Csabagyöngye” a legkorábban érő csomagezőlő. Ezenkívül Ripária Portális és Rupestria-Monticola sima és gyökeres alányveszők a legjutányosabb árak mellett.

„Erzsébet szőlőoltványtelep”

Tulajdonos: **SCHMIDT MATYAS, BOGAROS**
(Törölkényi-telep.)
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Méhészeknek fontos!

Méhkaptárakat, mézpergetőket, viaszolvasztó üstöket, keretleceket, műlépeket és a méhészetben szükséges összes eszközöket

Kühne Ferencz utóda cég

Budapest, I., Atilla-utca 99. sz. szállit legjobban. — Kérje az 1913. évi „Méhészeti utmutató” és nagy árjegyzék ingyen való megküldését.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEZETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENŐT
KAPHATÓ.

Állást keres

egy 16 éves fűszer- és vegyes kereskedő-segéd. Mamuzsits Mihály, Bácsbokod.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Réthy” név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.
Csak RÉTHY félét fogadjanak el

Milliók

használgák

rekedtség, katarus, nyálkásodás, görcs és hörghurut ellen

6100 több orvos és magánosok bizonyítványa.

Rendkívül jó és kellemes ízű bonbonok, csomagja 20 és 40 fill., dobozza 60 fillér.

Kapható:

Dr. Makray László, Lovassy Ödön és Gyarmati Emil gyógyszerárában, Baján.

A világon létező

bármely gyártmányu

ZONGORA és PIANINO

nálunk 150 koronával olcsóbb, mint bármely budapesti vagy bécsi cégnél, készpénzért és részletfizetésre

HAAS és WEISZ zongoratermeiben BAJA

Főtér, a városháza és Nemzeti szálloda között. Telefon-szám 143. A világhírű Stügel és Hoffman Csérny zongoragyárak vezérképviselője. Harmonium, cimbalom és használt zongorákat eladunk, becserelelünk és bérbeadunk.

NÁNAY LAJOS
KÖNYVNYOMDÁJA

BAJA GRÓF
ZICHY
BÓDOG-TÉR

■ ELVÁLLAL MINDEN E SZAKMÁBA VAGÓ MUNKÁT CSINOS KIVITELBEN JUTÁNYOS ÁRBAN.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk.

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

- Egyszerlen díszes cementlapok □²-ként 2-24 K-tól kezdve
- Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
- Beton műkőlépcső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
- Csiszolt granit lépcső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve
- Beton sírkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve
- Beton sírkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal 50 K-tól kezdve
- Drótbetétes cementesővek 15-100 cm. átmérőig
- Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
- Kutmedencék betonból 8 K-tól kezdve
- Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve
- 1 kocsis dunai homok hazaszállítva 4 korona.
- Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és csemeterugyára.

Zongorák és

Pianinók

csakis elsőrangú gyártmányok — Laubeger és Gloss, Oeser Ferenc
továbbá Neuburger Adolf gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál
Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül. 10 éves jótállás.

Jól fölő magyar lencse

literenként 40 filléért kapható Bende Imre-utca 3. szám a „Központi” hátsó kapuja mellett.

valódi KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

Hirdetések felvételnek a **kiadónál.**